

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

ГОЛОС УКРАЇНИ

Трансформація

На яких точках росту маємо зосередитися для того, щоб успішно провести реформу системи державного управління

Олександр КОРНІЄНКО.

► СТОР. 2

Нотатки небайдужого

Енциклопедія одного села

► СТОР. 6

Проблема

«Укрпошта» продовжує вбивати пресу

► СТОР. 7

№ 28 (8307)

П'ЯТНИЦЯ, 9 ЛЮТОГО 2024 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Польські фермери погрожують блокувати пункти пропуску вже сьогодні

Аграрії сусідньої країни збираються розпочати страйк на польсько-українському кордоні вранці 9 лютого, попереджає Держмитслужба України.

«Польські митники поінформували про те, що блокування пункту пропуску «Дорогуськ — Ягодин» має розпочатися об 11.00 за київським часом 9 лютого з використанням сільгосптехніки. Акція протесту погоджена місцевою владою до 9 березня 2024 року, — йдеться у повідомленні. — Протестувальники мають намір здійснювати пропуск всіх автобусів та по одному вантажному транспортному засобу в обох напрямках протягом години. Також буде здійснюватися безперешкоджний пропуск гуманітарної допомоги та цистерн з паливом на в'їзд в Україну».

► СТОР. 5

На окупованій ЗАЕС працює удвічі менше працівників, ніж потрібно

Гендиректор міжнародного агентства з атомної енергії (МАГАТЕ) Рафаель Гроссі вчерегте відвідав тимчасово захоплену Запорізьку АЕС. Про це очільник МАГАТЕ повідомив у соцмережі X. «Під час свого четвертого візиту на ЗАЕС провів оцінку дотримання п'яти принципів захисту станції та статус поточних систем живлення та охолодження та рівень кваліфікації персоналу тощо. Це — життєво важливі оцінки для безпеки та захищеності об'єкта, і тут немає місця для самозаспокоєння», — повідомив Рафаель Гроссі після відвідин АЕС. Раніше під час зустрічі з міністром енергетики України Германом Галушенком гендиректор МАГАТЕ зазначив, що на тимчасово окупованій Запорізькій атомній електростанції нині працює удвічі менше персоналу, ніж ця станція потребує.

Десять тисяч гривень на лікування та реабілітацію

Такі кошти зможуть отримати поранені захисники з Тернопільської міської громади.

Одноразову грошову допомогу в десять тисяч гривень призначать тернопільським військовослужбовцям, які беруть чи брали участь у бойових діях, здійснювали заходи, необхідні для забезпечення оборони України, та при цьому отримали поранення, контузії, травми або каліцтва, передає наш власкор Ірина ПОЛЬОВА.

Вісім квартир подарував оборонцям країни забудовник з Вінниці

Фото надано волонтером Володимиром Загайдуком.

Керівник будівельної компанії ЖК «Барський» з Вінниці Володимир Хоменко поїхав на фронт, щоб там вручити документи на двокімнатну квартиру саперу Олексію Вознюку (на знімку). У підрозділ до військових підприємств прибув у свій день народження. Про це розпові-

ли волонтери, які перебували з ним у поїзді. Це вони порадили кандидатуру оборонця. Забудовник не був знайомий із сапером. Утім, розповідь волонтерів про військового не залишила підприємця байдужим.

► СТОР. 8

ФРОНТ

Українські воїни активними діями продовжують завдавати окупаційним військам втрат

За добу (станом на 08.02) відбулося 92 бойових зіткнення. Загалом ворог завдав 51 ракетного та 80 авіаційних ударів, здійснив 89 обстрілів з реактивних систем залпового вогню по позиціях наших військ та населених пунктах. Внаслідок російських терористичних атак, на жаль, є загиблі та поранені серед цивільного населення, серед яких діти. Руйнувань та пошкоджень зазнали багатопверхові та приватні будинки, а також інша цивільна інфраструктура в Київській, Харківській, Дніпропетровській, Херсонській, Миколаївській, Хмельницькій та Львівській областях, повідомляє речник Генерального штабу Збройних Сил України Андрій Ковальов на офіційній сторінці у Фейсбуці.

► СТОР. 8

ПОДІЯ

Значно поповнилися бюджети громад на Миколаївщині

Завдяки злагодженій роботі податківців Миколаївщини та свідомій громадянській позиції платників регіону в січні 2024 року до місцевих бюджетів забезпечено 661,7 млн грн податкових платежів. Про це повідомив в. о. начальника ГУ ДПС у Миколаївській області Роман Корнев. 59% у загальній сумі надходжень до місцевих бюджетів посідає податок на доходи фізичних осіб.

Так, у січні цього року місцеві бюджети отримали 391,8 млн грн ПДФО, що на 30,7% більше порівняно з аналогічним періодом 2023 року. Зокрема, додатково надійшло ПДФО у сумі 92 мільйони гривень. Окрім цього, великими платниками податків до обласного бюджету в січні 2024 року сплачено майже 1,6 млн грн податку на прибуток, що на півтора мільйона більше, ніж у січні 2023 року, інформує наш власкор Олена ІВАШКО.

КОРОТКО

■ На Полтавщині мешкають 17 тис. самотніх земляків похилого віку та осіб з інвалідністю, яким надають соціальну послугу з догляду вдома. Наразі понад 1,8 тис. соціальних працівників забезпечують доставку їм продуктів харчування та ліків, допомагають готувати їжу, прибирати у помешканні тощо, повідомляє наш власкор Василь НЕЙЖМАК.

■ Івано-Франківська міська рада передала 20 FPV-дронів для бійців 25-го окремого штурмового батальйону 47-ї окремої механізованої бригади. Як зазначив очільник громади Руслан Марцінків, нехай ці пташки допомагають мінусувати ворогів, бо їм не місце на українській землі. Так само 50 квадрокоптерів отримали від міськради бійці 110-ї окремої механізованої бригади імені генерал-хорунжого Марка Безручка, дізналася наш власкор Людмила СТРАЖНИК.

На яких точках росту маємо зосередитися для того, щоб успішно провести реформу системи державного управління

Реформа системи державного управління — це те, що ми маємо зробити для вдалого євроінтеграційного процесу. За різними оцінками, для адаптації нашого законодавства до європейського необхідно буде прийняти від двох до п'яти тисяч законів. А будуть ще й підзаконні акти для їх імплементації на всіх рівнях. Увесь цей тягар ляже на плечі людей, які працюють у системі держуправління. І вдало проведена реформа допоможе людям справлятися з цими завданнями.

На цьому наголосив Перший заступник Голови Верховної Ради України Олександр Корнієнко під час XXXI засідання Координаційної ради з питань реформування державного управління. Захід тривав за участю членів Кабінету Міністрів, державних секретарів міністерств, представників Програми SIGMA та Представництва ЄС в Україні.

Основні вимоги — це стійкість і можливість працювати в екстремальних умовах

«Реформа системи державного управління у нас триває в умовах повномасштабної війни, — наголосив Перший віцеспікер. — І вже після двох років маємо робити певні висновки. Бачимо, що їх робимо не тільки ми — вони відображені у звіті наших партнерів. Основні вимоги, які напевне висуваються до будь-якої системи державного управління, — це стійкість і можливість працювати в екстремальних умовах. І ці вимоги ми виконали. Але в нас є багато точок росту. І про них ми теж сьогодні поговоримо». Саме на зауваженнях Олександр Корнієнко зробив особливий наголос, підкресливши: хотів би, щоб наступні кроки на шляху реформи робилися вже у відповідності до тих дороговказів, які нам висловлюють партнери. Водночас Перший заступник глави парламенту зауважив, що це одна із тих реформ, яку Європейський Союз почав підтримувати ще задовго до розмови про вступ України в ЄС. Фактично, це з часів підписання Угоди про асоціацію досить великі обсяги фінансування та експертизи спрямовувалися на реформу державного управління. Так, нам вдалося реалізувати достатньо амбітний проект, який фактично сформував управлінську еліту. І тепер нам варто й надалі рухатися в напрямку підвищення спроможності державних службовців.

Озвучуючи проблеми, з якими доводиться мати справу під час втілення реформи, Олександр Корнієнко навів, як приклад, непростий процес, пов'язаний із законом про адмінпроцедуру. «Бачимо спроби деяких державних інституцій вийти із процесу, — зауважив він. — Змушений публічно говорити, що нам потрібна і єдина думка партнерів з цього приводу. Це один із тих моментів, де ми маємо знайти порозуміння і рухатися в єдиному напрямку. Унікальність української системи публічного управління — це досить велика її диверсифікованість і децентралізованість. Гарна новина в тому, що ніхто не дасть нам певного зразка, як має виглядати публічна служба. Погана новина — через таку різноманітність інколи ми втрачаємо керіваність і збільшуємо конкуренцію між державними органами. Це ми побачили під час втілення нової системи оплати праці, коли з'явилися органи, які певні питання вирішують по-своєму. Але маємо йти до уніфікації». У цьому контексті Перший віцеспікер висловився за те, що рано чи пізно нам потрібно буде кодифікувати законодавство. «Не факт, що це буде в цьому скликанні, але рано чи пізно ми прийдемо до Кодексу публічного управління», — зауважив він.

Маємо амбітні плани на цей рік

«Виклики євроінтеграції зрозумілі, але нашим мірилом залишається рівень задоволення державними послугами, — зазначив під час засідання Координаційної ради Олександр Корнієнко. — Люди не мають знати, як робиться державна послуга, але на виході вони мають отримувати те, що їм треба — хтось довідку, хтось реєстрацію, хтось реформу, хтось звернення, а хтось гарантію безпеки у їх прифронтовій території. І ми розуміємо, що виклики деокупації і реінтеграції території — це ще одна тема. Тому на цей рік плани в нас амбітні». За словами Першого заступника Голови Верховної Ради, далі ми будемо намагатися рухатися паралельно трьома треками. Передусім триватиме боротьба за цифровізацію державної служби. Ще один із напрямків — відновлення конкурсів. Уже навесні на Координаційній раді можуть презентувати концепцію змін на цьому шляху, повідомив Олександр Корнієнко. Вирішальну роль у підготовці до цього допоможе відіграти співпраця з міністерствами, які мають багато територіальних органів. Утім, про повне відновлення конкурсів для претендентів на державну службу поки що точно не йдеться. Зокрема, не варто це питання порушувати для прикордонних територій, припустив політик. І третій напрямок роботи — імплементація закону про публічну процедуру і прийняття додаткового закону, який усуватиме прогалини.

Окремо Олександр Корнієнко зупинився на реформі системи оплати праці в державній службі. «Починаючи з березня працюватимемо на робочих групах із законопроектом № 8222 (зміни до закону про державну службу щодо впровадження єдиних підходів в оплаті праці державних службовців на основі класифікації посад), — розповів він. — Думатимемо, як його приймати з урахуванням того досвіду, що в нас вже є». Старт на цій дистанції Перший заступник Голови Верховної Ради очікує позитивно — «на тверду четвірку». «Є незадоволені, — констатував він, — але їх не мільйони». Водночас, за словами Олек-

ДОВІДКОВО

Програма підтримки вдосконалення врядування та менеджменту SIGMA (Support for Improvement in Governance and Management) — це спільна ініціатива Європейського Союзу та Організації з економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР), що переважає фінансується ЄС.

сандра Корнієнко, серед народних депутатів уже пішли розмови про те, що два прожиткових мінімуми — це занадто мало для зарплатні державного службовця. Тож попереду ще багато роботи, в тому числі, й на шляху встановлення справедливості у цій сфері.

Основні цінності радикально не змінилися

Значну частину часу учасники координаційної наради присвятили презентації Звіту про стан справ у системі державного управління України. Його представив голова Програми SIGMA Грегор Вірант.

«Іноді люди нас запитують: що таке SIGMA, — зауважив на початку презентації Грегор Вірант. — Це ОЕСР чи ЄС? Відповідь така, що це і те, і те. Ми знаходимося в структурі ОЕСР, але фінансуємося ЄС. І ЄС розглядає нас як один з інструментів політики розширення і сусідства. Думаю, це дуже зручно для вас, оскільки амбіції України — стати членом Європейського Союзу, а також і Організації економічного співробітництва та розвитку. Це дуже практично — мати рамку, яка задовольнятиме вимоги двох організацій». Політик зауважив, що звіт був підготовлений у відповідності до світових принципів державного управління і ґрунтується на законодавчих інструментах ЄС і ОЕСР, а також на кращих практиках держав-членів обох організацій.

Зовсім недавно, на початку листопада минулого року, Програмою SIGMA було представлено нову редакцію Принципів державного управління. Фактично, це комплексна система стандартів, що відображають цінності та поведінку, яких громадяни та бізнес очікують від сучасного державного управління. Уперше ці принципи презентували в 2018 році, але нова редакція суттєвих змін не зазнала. «Це не революція, — зауважив Грегор Вірант. — Основні цінності радикально протягом цього часу не змінилися. Звичайно, багато чого відбулося — пандемія, нові рекомендації ОЕСР, нові директиви ЄС тощо... Так, деякі теми стали більш у тренді. Такі, як інновації, цифровізація. Але по суті — цінності публічного урядування у розумінні ЄС і ОЕСР залишаються незмінними».

Звіт про Державне управління в Україні формувався саме з огляду на ці незмінні цінності, повідомив очільник Програми SIGMA. «Він готувався у дійсно дуже непростих для вас умовах, — зазначив експерт. — Вам є про що дбати. Ви воюєте. І реформи системи державного управління за таких обставин, звісно, не є критичним пріоритетом. Тому хочу дуже щиро подякувати всім, хто взяв участь у підготовці цього звіту, починаючи з міністра Кабінету Міністрів Олега Немчинова, заступника Державного секретаря Кабінету Олега Войтовича, усієї команди в секретаріа-

ті Кабінету, а також Національного агентства з питань державної служби, і до всіх інших колег, які сприяли і допомагали збирати дані. Ви читали наші перші звіти, коментували їх і, зрештою, ми погодилися з висновками і рекомендаціями, під якими ми всі можемо підписатися».

«Ми бачимо покращення з 2018 року»

Принципи державного управління охоплюють шість сфер, і так само структурований звіт. Передусім йдеться про стратегічні засади реформи державного управління. Далі про розроблення та узгодження політики, про управління людськими ресурсами. Окремі розділи стосуються організації, підзвітності та нагляду, а також надання послуг та цифровізації. І нарешті — управління державними фінансами.

Свій перший звіт стосовно України SIGMA видала в 2018 році. І він давав базове вимірювання. Далі був 2021 рік — момент саме перед повномасштабним вторгненням. І 2023-й — рік, коли звіт завершили. «Наша методологія оцінки практично говорить про те, що ми провели два оцінювання, — зазначив Грегор Вірант. — Станом на 2021 рік і на 2023-й. І це очевидно. Ми хотіли простежити, що відбулося з 2018 року до сьогодні. І також подивитися, як вплинула війна. І загалом ми бачимо покращення з 2018 року. І найбільше покращення в сфері надання послуг. Є одна сфера, яка більш критична — це управління людськими ресурсами. Ми бачимо погіршення деяких індикаторів. Але ми можемо порівняти 2021-й і 2023-й роки та побачити, що воєнний стан вплинув на значення цих індикаторів. Хоч і не так суттєво».

У звіті зафіксовано, що розділ, який стосується стратегічних засад, має в Україні добру динаміку втілення. «Тут доволі все позитивно і ми спостерігаємо бачення пріоритетності цієї реформи, — зауважив очільник Програми SIGMA. — Єдине, але не дуже критичне, зауваження, і таке, якого не можна уникнути, — планування часто надто амбітне. І це означає, що показники впровадження в деякі роки є доволі низькими. Але українці часто кажуть, що нам потрібно ставити дуже високу планку для того, щоб досягти певних результатів».

А от наші досягнення в сфері надання послуг та цифровізації міжнародні експерти оцінили дуже високо. Тут у нас найкращий прогрес і найкращі показники. У сфері цифрового урядування Україна дуже швидко наздоганяє світових лідерів. «Надзвичайні дані про те, скільки транзакцій проводиться у системі «Трембіта» — це суттєвий стрибок, — зазначив Грегор Вірант. — Але за цими транзакціями ми бачимо ще й дуже конкретні заощадження часу для громадян та бізнесу, яким не треба бігати різними відомствами і виконувати роль поштаря для держави і публічної адміністрації». За словами експерта, ми підійшли до цього питання дуже розумно і стратегічно. На відміну від країн, які під час переходу від одних послуг до інших хотіли швидко щось виправити, Україна спочатку заклала фундамент і горизонтальні інструменти. А саме — реєстри, центральну систему інтеперабельності «Трембіта», портал і додаток Дія, цифрове ID. Усе це в нас працює, але цього не можна побачити ще в дуже багатьох країнах ЄС і ОЕСР. Водночас, сказав фахівець, чудово, що ми зберегли багатовекторний підхід, який дозволяє громадянам обирати між цифровим каналом і особистим зверненням. «У вас є прекрасна мережа ЦНАПів, — констатував він. — І ми бачили негативні практики в інших країнах, коли ці фізичні центри ліквідовувалися, бо була ілюзія, що все перейде на цифрове врядування. Але так не сталося. Бо багато громадян все

ще надають перевагу традиційним каналам. Особливо, коли справа стосується послуг, якими користуються рідко. Як, наприклад, народження дитини, чи будівництво житла. У таких визначних випадках людина хоче отримати особисту консультацію, адже це велике для неї рішення. А з іншого боку — досвід користувача ЦНАПів також покращується завдяки цифровізації».

Невирішеною залишається проблема внутрішніх організацій міністерств

Зі звіту випливає, що наша система оцінки регуляторного впливу є доволі фрагментованою і недостатньо потужною. Це потрібно змінити для того, щоб посилити спроможність до формування політики в міністерствах, наголосив Грегор Вірант. Для цього треба фіналізувати і ухвалити закон про публічні консультації та запровадити цю повноцінну систему. Нашу увагу звертають також і на те, що роль Кабінету стосовно законодавчої ініціативи в Україні є доволі обмеженою і це незвично для парламентських і парламентсько-президентських систем. Лише 22 відсотки законів, прийнятих в 2022 році, були ініційовані урядом. Якщо порівнювати цей показник із даними про інші держави, то Україна матиме найвищий відсоток законопроектів, які вносяться парламентаріями. І цей показник втричі вищий, ніж в середньому в ЄС.

ЦИТАТА

Ключовий меседж голови Програми SIGMA Грегора Віранта:

«Прогрес є. Удосконалення є. Війна вплинула, але система продемонструвала високий рівень стійкості та гнучкості. Ви продовжуєте впроваджувати реформу системи державного управління, незважаючи на війну».

Під час презентації звіту зазначалося, що Україна має хороший доступ до публічної інформації. Утім, нині він частково обмежений з огляду на умови воєнного стану.

А також те, що в нас невирішеною залишається проблема внутрішніх організацій міністерств. А от на чому наслідки війни дійсно суттєво позначилися, зазначив глава Програми SIGMA, то це на саму систему управління державними фінансами. Водночас, наголосує експерт, система публічних закупівель є дуже важливою для подальшого відновлення нашої країни. «Якщо хочете мати дієву, ефективну, прозору та надійну систему відбудови та відновлення, потрібна потужна система публічних закупівель, — сказав він. — Наша порада: всі контракти, які стосуються відновлення, мають відповідати національному законодавству після приведення його у відповідність до міжнародних стандартів». Грегор Вірант пообіцяв зі свого боку намагатися переконати донорів також мислити в цьому напрямку. За його словами, використовувати різні системи закупівель буде надто складно. Усе має бути узгоджено і оптимізовано, наголосив політик і зауважив, що для цього можливо й добре було би використовувати систему Prozorro.

Учасники Координаційної ради взяли до відома Звіт про стан справ у системі державного управління України. Тепер міністерства мають підготувати та подати на розгляд пропозиції для імплементації рекомендацій Програми SIGMA та для упорядкування структури апарату міністерств.

Надія СМІЯН.
Фото: Укрінформ.

Конкурс надихає на зміцнення державності

У Навчально-науковому інституті публічного управління та державної служби Київського національного університету імені Тараса Шевченка оголосили результати заключного етапу Конкурсу творчих робіт здобувачів вищої освіти ОП «Парламентаризм та парламентська діяльність» у межах щорічного Всеукраїнського круглого столу на тему «Соборність — символ становлення, розвитку та зміцнення української державності».

Мета цього творчого змагання — стимулювати творчий потенціал студентів до створення аналітичних, програмних, прогнозних та інших матеріалів про цінність соборності українського народу у контексті становлення, розвитку і зміцнення української держави. Цьогоріч на конкурс було подано 21 роботу. Оцінювало доробки спудеїв професійне журі, до складу якого увійшов і народний депутат Володимир Крейденко (на знімку).

— Приємно було побачити високий рівень робіт конкурсантів, що свідчить про розвиток української наукової думки, незважаючи на всі виклики, з якими сьогодні зіткнулося суспільство через війну, — прокоментував «Голосу України» результати творчого змагання студентів парламентаріїв.

Загалом журі відзначило високий науково-практич-

ний рівень робіт, у яких відображено загальний настрій українського суспільства щодо необхідності єднання нашого народу навколо ідей соборності, незалежності, свободи, Перемоги у війні з росією. Особливо важливими були думки конкурсантів щодо власного ставлення до цих подій.

— Україна, безперечно, сьогодні потребує професійних, сміливих, патріотичних, творчих громадян, які своєю майстерністю сприятимуть вирішенню складних завдань нетрадиційними способами, — прокоментувала для «Голосу України» результати творчого конкурсу Валентина Гошовська, президент ГО «Академія парламентаризму», керівник Наукової школи вітчизняного парламентаризму, завідувачка кафедри парламентаризму ННІ публічного управління та державної служби Київського національного університету імені Тараса Шевченка, доктор політич-

них наук, професор, DrHb, PrHb. — Тривала бездержавність трагічно поєднувалася із розділеністю тіла і душі єдиного народу між різними імперіями. А розділити душу неможливо! Звідси безкінечне прагнення української нації до єдності, до соборності, без якої державна незалежність по суті була б нереальною. Ми навіть маємо два гімни: нашій незалежній державі і нашій єдності — «Молитва за Україну». Тож незалежність та соборність — це наші два крила. Це — генетичний код нації, а також джерело нашої сили і наснаги.

— Усвідомлюючи непересічне значення Дня Соборності, не лише як історичної події, а й насамперед визначного символу національної ідеї та сучасного вітчизняного державотворчого процесу, Наукова школа вітчизняного парламентаризму

щорічно проводить Всеукраїнські науково-практичні заходи для депутатів різних рівнів, науковців, студентів та публічних службовців з цієї проблематики. Так під різним кутом зору пізнаємо не тільки значимість цієї події, а й досліджуємо її тяглість у сучасних суспільних, ментальних та політичних виявах та трансформаціях, — додала науковець.

За результатами творчого змагання дипломом першого ступеня було нагороджено Олексія Балагуру, студента 1-го курсу заочної форми навчання, який отримав найвищий бал за новизну авторських поглядів та віру у майбутню перспективу України. Диплом другого ступеня здобули Ольга Панченко та Дмитро Піркл, диплом третього ступеня — Аліса Мусієнко, Віталій Красніков, Владислав Корецький та Єлизавета Добрикова.

— Вітаємо конкурсантів із чудовими здобутками та зичимо подальших успіхів, перемог і звершень на ниві вітчизняної науки! А ще — високих результатів у науково-практичній роботі, — додав народний депутат Володимир Крейденко.

Вл. інф.
Фото зі сторінки
Володимира Крейденка
у Фейсбуці.

ОФІЦІЙНО

Постанова
Верховної Ради України

Про звільнення
Буглака Ю.О. з посади
члена Центральної
виборчої комісії

Відповідно до пункту 21 частини першої статті 85 Конституції України Верховна Рада України **постановляє:**

Звільнити БУГЛАКА Юрія Олександровича з посади члена Центральної виборчої комісії.

Голова
Верховної Ради України
Р. СТЕФАНЧУК.

м. Київ,
7 лютого 2024 року.
№ 3568-ІХ.

Постанова
Верховної Ради України

Про відставку
Міністра у справах
ветеранів України
Лапутіної Ю.А.

Відповідно до пункту 12 частини першої статті 85 Конституції України Верховна Рада України **постановляє:**

Прийняти відставку Міністра у справах ветеранів України ЛАПУТИНОЇ Юлії Анатоліївни.

Голова
Верховної Ради України
Р. СТЕФАНЧУК.

м. Київ,
7 лютого 2024 року.
№ 3569-ІХ.

ПРИВІТАННЯ

Радо вітаємо
з Днем народження
народного депутата
України
від Вінниччини,
члена депутатської
групи «Довіра»
Геннадія ВАЦАКА!

Ви — успішний, активний політик і державний діяч новітньої історії нашої країни. На кожній з цих нив у Вас накопичився по-справжньому вражаючий перелік здобутків, якими можна і навіть потрібно пишатися.

Ви завжди були і залишаєтесь патріотом України, який реальними справами та активною участю у житті країни постійно доводить це. Своєю активною позицією в житті громад підтримуєте рідну Вінниччину та працюєте заради щасливого і мирного майбутнього України!

Щиро бажаємо Вам, шановний Геннадію Анатолійовичу, міцного здоров'я, нестримної енергії, успіхів у законотворчій діяльності, реалізації всього задуманого. І, звісно, найголовнішого — Перемоги!

З повагою
народні депутати
України.

Злагоджена робота для безпеки та добробуту громад

ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

У Вознесенську відбувся Зимовий Кубок з футболу «Вклоняюсь кожному герою та героїні низько» серед дитячих команд Вознесенського району.

У змаганнях взяли участь представники всіх 13 громад району. За результатами турніру першість здобули спортсмени з Доманівської та Бузької селищних рад. Друге місце посіли активні Дорошівської сільської ради та Вознесенської міської ради. Третє здобули юні футболісти Єланецької та Веселинівської селищних рад. Переможці нагороджені кубками та медалями. Про це повідомив народний депутат України від Миколаївщини, голова Асоціації футболу Миколаївської об-

ласті Олександр Пасічний.

«Щоразу на таких заходах бачу в очах дітей радість і радію сам, що вони мають можливість вивільнити так свою енергію і зустрітись з друзями. Особливо це важливо під час війни, щоб діти могли розвантажити психіку. Вручив подарунки: клавиатури для комп'ютерів та м'ячі», — зазначив народний депутат.

У день проведення змагань він також ініціював проведення наради за участю керівництва Вознесен-

ської РДА, першого заступника начальника Миколаївської ОВА Георгія Решетілова та голів територіальних громад Вознесенського району.

Обговорили з учасниками участь громад Вознесенського району у спортивних змаганнях Всеукраїнській шкільній лізі «Пліч-опліч». Загалом у цій спартакіаді на Миколаївщині зареєструвалися 511 команд. Під час олімпіади учні змагаються у п'яти видах спорту. Найбільше команд з волейболу — 143, футболу — 141 та баскетболу — 118. Також зареєструвалися 58 команд зі спортивного орієнтування та 51 — з чирлідінгу.

Олександр Пасічний розповів про свою іні-

ціативу стосовно підтримки дитячого спорту. Всі голови громад підтвердили, що після допомоги ЗСУ важливим є питання підтримки дитячого спорту та психологічної допомоги дітям. Очільники громад запевнили, що візьмуть активну участь в ініціативі. Під час наради не залишилося без уваги питання виділення коштів на потреби військових.

Під час роботи на 127-му виборчому окрузі, від якого Олександра Пасічного обрано народним депутатом, він побував у прифронтових громадах. «Миколаївщина досі має окуповані території, є громади, котрі щодня обстрілює ворог. Усе, що летить по Україні з моря, летить через нашу область, де наші воїни намагаються це збити. Щодня ми стикаємося з новими викликами і загрозами, але важливо злагоджено працювати для безпеки та добробуту громад», — зазначив народний депутат.

Саме для цього в Миколаївській РВА зібрали нараду, на якій були присутні голови громад району, представники військових формувань, РТЦК та СП, ДСНС й інших установ. Розглянули вкрай важливе питання Радсадівської громади, в якому намітився прогрес.

Річ у тім, що досі було відсутнє укриття у багатофункціональній лікарні Веснянської та Радсадівської сільрад. На початку війни у підвалі лікарні приймали пологи та проводили складні операції, але це не укриття, і в лікарні необхідно його побудувати. На нараді громади висловили попередню згоду на виділення коштів для створення проектно-кошторисної документації. Ці питання мають погодити депутати цих рад на засіданнях сесії. Тож перші зрушення вже є.

«Також розглянули важливе питання для всієї країни — підтримка армії з коштів місцевих бюджетів. Наразі законодавство регулює такий вид допомоги тільки для ТрО. Однак законопроект, що регулюватиме виділення коштів на ЗСУ, наразі готується до другого читання, тож надалі це питання має бути врегульоване», — поділився Олександр Пасічний.

Він зазначив, що такі зустрічі надзвичайно важливі для взаєморозуміння між державною владою та місцевим самоврядуванням, адже всі працюють на єдиний результат.

Олена ІВАШКО.
Фото
з відкритих джерел.

Ринок деревини та меблева галузь мають отримати серйозний поштовх для розвитку

ГОТУЄТЬСЯ ЗАКОНОПРОЕКТ

За підсумками минулого року деревообробна та меблева галузі стали одними із важливих секторів українського експорту, що забезпечило регулярні надходження валютної виручки до України. Цей факт свідчить про те, що деревообробна та меблева галузі є важливим елементом вітчизняної економіки та мають гарні перспективи для розвитку. Про те, які нині є проблеми, що завважають стрімкому зростанню цього сектору економіки, «Голос України» поцікавився у народного депутата Богдана Кицака (на знімку) — одного з ініціаторів відповідного законопроекту, який перебуває на розгляді у Верховній Раді.

— Найбільшою проблемою розвитку деревообробної та меблевої галузей до недавнього часу було питання логістики, бо фактично всі експортно-імпорتنі операції здійснювалися через польський кордон і на деякий час були паралізовані через протести польських аграріїв. Відтоді, як польський уряд підписав зобов'язання щодо виконання деяких вимог протестувальників, шлях у Європу відновився. Безперечно, зняття блокади позитивно вплине і на всю українську економіку, і на

деревообробну та меблеву галузі зокрема, — пояснює народний депутат.

Другою проблемою розвитку цих галузей є доступ до дешевої сировини. «Питання в тому, що в новосформованого ДП «Ліси України», яке відповідає за наявність і цінову політику на деревину, стоїть завдання забезпечити ефективність діяльності саме державного підприємства та збільшувати власні надходження. Але для розвитку галузі це завдання не є релевантним. Наші підприємства мають бути

конкурентоспроможними, а це досягається за рахунок собівартості продукції, де сировина має ключове значення», — зазначає Богдан Кицак.

Звісно, стримує розвиток галузей деревообробки та виробництва меблів і застаріле законодавство. Закони та правове поле для діяльності мають бути адаптивними, тобто швидко відповідати на нові виклики. Якщо хочемо бути конкурентними у світі, то законодавець

спільно з представниками галузі має напрацювати нові правила. Це даватиме постійний поштовх для розвитку. Для цього у Комітеті з питань економічного розвитку планується розгляд до другого читання законопроекту № 4197-д «Про ринок деревини» та низка інших ініціатив.

«Прийняття та введення в дію цього закону забезпечить сталий розвиток ринку деревини та виробів з неї, запровадить прозорі умови для учасників ринку, дасть змогу належно захистити права та інтереси всіх учасників ринку, мінімізує корупційні фактори в галузі, дасть можливість державі та громадськості здійснювати контроль за обсягами заготівлі та продажу деревини, що дасть змогу урегулювати питання з незаконною заготівлею та реалізацією деревини», — йдеться у Пояснювальній записці у дооп-

рацьованому проекті закону України «Про ринок деревини».

Реалізація цього закону не потребуватиме додаткових витрат з держбюджету. Його основна мета — комплексно врегулювати відносини, пов'язані з купівлею-продажем деревини, а також визначити правові, економічні та організаційні засади функціонування ринку деревини.

Також у доопрацьованому законопроекті запроваджено плановість здійснення заготівлі деревини постійними лісокористувачами.

— Упевнений, що парламент, Кабмін та представники деревообробної та меблевої галузей зроблять усе можливе для створення відповідного потужного сектору економіки в Україні, — переконаний Богдан Кицак.

Вікторія ВЛАДИНА.

Фото зі сторінки Богдана Кицака у Фейсбуці.

Хміль, посівна та добрива — в зоні особливої уваги

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Комітет з питань аграрної та земельної політики розглянув на своєму засіданні доопрацьований євроінтеграційний законопроект про хміль та хмелепродукти.

Як наголосив голова комітету Олександр Гайду (на знімку праворуч), цим законопроектом визначаються загальні вимоги до вирощування, виробництва, особливостей маркування та сертифікації хмелю (хмелепродуктів).

Особлива увага — принципу простежуваності «від стебла хмелю до реалізації готової продукції». Враховуючи європейський підхід до регулювання галузі, впровадження таких норм дасть змогу нашим виробникам простіше виходити на європейські ринки та сприятиме збільшенню посівів під хмелем. Олександр Гайду впевнений, що ми маємо всі чинники для розвитку хмелярства, адже імпортований продукт коштує дорожче, а наші виробники готові пропонувати якісніший та ще й за нижчою вартістю.

Законопроект, як вказується у преамбулі, також визначає основи діяльності центральних органів виконавчої влади, суб'єктів господарювання та порядок державного контролю у цій сфері.

Документ важливий і з огляду на перспективи інтеграції України до Європейського Союзу та необ-

хідність привести вітчизняне законодавство про хміль та продукти його переробки до норм і вимог регламентів ЄС.

Нагадаємо, торік Комітет з питань аграрної та земельної політики розглядав одразу два спрямовані до парламенту законопроекти: поданий урядом про хміль та хмелепродукти (№ 9234 від 24.04.2023 р.) й альтернативний — про особливості вирощування (виробництва) та переробки рослин хмелю та інших культур, які використовуються в аграрному секторі (№ 9234-1 від 08.05.2023 р.), ініційованій народною депутаткою Мариною Нікітіною та іншими.

Також восени на Житомирщині відбулися візні комітетські слухання. У межах візиту до області, де вирощують 80 відсотків усієї хмелепродукції у державі, народні депутати на власні очі побачили, як збирають та сушать хміль, як триває процес переробки.

Законодавчі зміни у галузі вкрай необхідні, адже за три десятиліття обсяги виробництва хмелю в країні зменшилися у 18,5 ра-

за. Чому склалася така ситуація? Великі компанії нерідко надають перевагу імпортованому хмелю, нехтуючи українською продукцією. Тож важливо, щоб наші культури стали затребуваними на міжнародних ринках й особливо на внутрішньому.

У підсумку Комітетом з питань аграрної та земельної політики було узагальнено законодавчі ініціативи та розроблено узгоджений проект № 9234-д щодо регулювання галузі хмелярства. На засіданні вирішили рекомендувати Верховній Раді при розгляді у першому читанні прийняти його за основу.

Народні депутати також обговорили з першим заступником міністра аграрної політики та продовольства Тарасом Висоцьким перспективи посівної кампанії 2024 року та ситуацію з фінансуванням агропромисловості. Комітет звернувся до уряду, аби там розглянули можливість збільшення ліміту кредитування на одне підприємство з 90 млн грн до 180 млн.

Аби не допустити значного спаду в сільському господарстві, народні депутати акцентували свою увагу і на процедурі митного оформлення мінеральних добрив. Як наголосив заступник голови комітету Степан Чернявський, зменшення обсягів

їх внесення може призвести до скорочення врожаю зернових та позначитися на якості вирощеного.

Проблема в тому, що Держмитслужба України проводить для лабораторних досліджень відбір зразків на відповідність заявленим кодам класифікації і їх результатів можна чекати 10–30 днів. Це не дає змоги завершити оформлення і доставити добрива на склади.

Така ситуація спричиняє блокування руху транспорту з добривами, а це — залізничні вагони, вантажівки, судна. Залежно від того, чи український, чи європейський транспорт, день його простою вітчизняним компаніям стає у значні суми (демередж судна на добу сягає 3–5 тис. доларів, а простою автомобілів коштують 50–100 євро). Через зменшення внесення добрив

аграрії можуть недоотримати значну кількість врожаю, а країна, відповідно, надходження валютної виручки.

Тож народні депутати звернулися до очільника уряду з проханням дати відповідні доручення щодо невідкладного врегулювання питання постачання мінодобрив українським агропромисловцям.

Підготувала Галина КВІТКА.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Медичні працівники під захистом

Голова комітету Олег Бондаренко (на знімку праворуч) та члени секретаріату.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

У форматі відеоконференції відбулося засідання Комітету з питань екологічної політики та природокористування, на якому, зокрема, був розглянутий законопроект про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо захисту медичних працівників, працівників системи екстреної медичної допомоги та аптечних закладів, фахівців з реабілітації, рятувальників від протиправного посягання на життя та здоров'я під час виконання службових обов'язків, внесений народним депутатом України Михайлом Радущким та іншими народними депутатами. За результатами розгляду комітет вирішив рекомендувати Комітету з питань правоохоронної діяльності внести пропозицію до Верховної Ради України прийняти його за основу з урахуванням пропозиції комітету, МВС і ДСНС щодо вилучення із законопроекту статті 350² Кримінального кодексу України.

Польські фермери погрожують блокувати пункти пропуску вже сьогодні

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Водночас, як розповів у телеєфірі заступник міністра агрополітики України Маркіян Дмитрасевич, польські фермери також хочуть провести акцію з пункти пропуску «Шегині — Медика» з ранку до вечора 9 лютого. А «Краківець — Корчова» блокувати наразі не планують. «За нашими даними, вони там не отримали дозволу місцевої польської влади, оскільки цей пункт пропуску веде до автостради, яка має стратегічне значення. Це попередня інформация», — наголосив заступник міністра.

«Польські фермери, як і всі аграрії у об'єднаній Європі, — зазначив Маркіян Дмитрасевич, — воліють домогтися двох речей, які прямо не пов'язані з Україною: перше — це пом'якшити вимоги Європейського «зеленого» курсу, друге — отримати більше субсидій, дотацій і компенсацій... Такі протести зараз відбуваються і в Німеччині, і в Іспанії, і у Франції. Однак у ситуації з Польщею до цього переліку додається вимога до уряду протидіяти нібито надмірному впливу українського агроекспорту на їхніх фермерів».

Підготувала Галина КВІТКА.

ДО РЕЧІ

Якщо зробити ставку на переробку вирощеного, по дешеву якісну продукцію іноземці самі приїздять на наші склади

Одним із шляхів вирішення таких численних в останні місяці суперечностей на кордоні в довгостроковій перспективі для України може стати збільшення обсягів переробки сільгоспсировини всередині країни. В цій ситуації нашої державі треба не тільки активно вести перемовини з партнерами, а й максимально переходити на внутрішнє виробництво, вважає народний депутат, член Комітету з питань аграрної та земельної політики Дмитро Соломчук.

Адже сільгоспвиробники з ЄС уже не вперше вдаються до блокування кордону з Україною, вимагаючи додаткових дотацій від Євросоюзу та від урядів своїх держав.

«Ми маємо пережити цей період і переходити в будь-якому випадку виключно на внутрішнє виробництво, мати повну незалежність у продуктах, мати дешеві та доступні продукти. Думаю, що по ці продукти згодом на наші склади самі приїдуть і польські, і німецькі, й інші покупці, бо за дешевим якісним товаром завжди приходять економіка», — цитує політика пресслужба Апарату Верховної Ради України.

За його словами, між українською владою і представниками сусідніх держав постійно

ведуться перемовини з приводу врегулювання проблемних моментів.

«Переговори тривають постійно. Чи є блокада, чи її нема, вони відбуваються як на рівні парламенту, так і уряду», — зазначив Дмитро Соломчук. — Водночас, ми живемо в демократичних державах, тому їхні уряди не будуть застосовувати радикальних заходів до мітингувальників, а дослухатимуться до їхніх вимог».

Також в умовах блокувань прикордонних автомобільних пунктів пропуску логічною видається активізація експорту українських товарів залізничними шляхами.

Народний депутат зауважив, що останнім часом і на польському, і на румунському, і на угорському кордоні зріс відсоток контейнерних перевезень з українською продукцією та сировиною.

«Наш комітет веде перемовини з «Укрзалізницею» з приводу того, щоб для аграріїв, для перевезення їхньої продукції був запроваджений спецтариф. Адже виходить так, що на початку літа сільгоспвиробники нічого не експортують, не возять свою продукцію, і ціна вагона за добу низька, а восени і взимку, в експортний період, вона зростає в 5—10 разів», — наголосив Дмитро Соломчук.

Ільхама Алієва знову обрано Президентом

Президент України Володимир Зеленський привітав Ільхама Алієва з переобранням на посаду Президента Азербайджану.

«Вітаю Ільхама Алієва з обранням Президентом Азербайджану на новий термін, — йдеться у дописі, розміщеному в соцмережі X. — Бажаю подальшої успішної й результативної діяльності на благо азербайджанського народу. Цінюю взаємну підтримку суверенітету та територіальної цілісності наших держав».

Володимир Зеленський зазначив, що Україна вдячна Азербайджану за гуманітарну й іншу допомогу в історичний час боротьби нашої держави за свободу.

«Цінюю особисті конструктивні й довірливі відносини з Президентом Алієвим, виконання домовленостей і плідну взаємодію між нашими командами», — написав Володимир Зеленський. Він висловив переконання, що стратегічні відносини між Україною та Азербайджаном лише зміцнюються».

Під час позачергових президентських виборів, що відбулися в Азербайджані 7 лютого, Ільхам Алієв уп'яте здобув перемогу, набравши 92,05% голосів. Ільхам Алієв перебуває при владі з 2003-го. В 1993—2003 роках Президентом країни був його батько Гейдар Алієв.

Понад 100 японських фірм хочуть взяти участь у відбудові країни

19 лютого в Токіо відбудеться форум з питань економічної підтримки та відновлення України. Як повідомляє KYODO NEWS, у заході візьмуть участь більш як 200 компаній із Японії та України. Бізнес планує заходити або повертатися на українські ринки. Саме тому майже половина заявлених до участі компаній — з Японії.

Нині Токіо розмковує над заходами, які мають сприяти японським компаніям у відкритті бізнесу в Україні. Зокрема, уряд має намір пом'якшити обмеження на подорожі, щоб дозволити діловим людям відвідувати Україну, адже наразі наша держава перебуває у переліку країн, куди японцям не рекомендовано подорожувати.

KYODO NEWS зазначає, що Японія прагне продемонструвати Україні свої прихильності й підтримку через державно-приватну співпрацю в енергетиці, сільськогосподарстві та інфраструктурі, оскільки надання військової до-

помоги обмежено її Конституцією. У січні очільниця МЗС Японії Йоко Камікава заявила, що сторони планують підписати 10 меморандумів про співробітництво.

Як зазначає агентство, в конференції планують взяти участь Прем'єр-міністр Японії Фуміо Кішіда та Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль. Президент України Володимир Зеленський планує виступити онлайн з промовою.

Також очікується, що на зустрічі будуть присутні послы країн «Групи семи» в Японії і Польщі, яка сусидить з Україною і підтримує Київ.

Літак-розвідник НАТО розпочав патрулювання повітряного простору Румунії

Румунські ЗМІ повідомили, що американський літак-розвідник Boeing P-8A Poseidon розпочав патрулювання повітряного простору країни й моніторинг ситуацію у значній частині Чорного моря, включаючи південні кордони Одеської області. Цей літак-розвідник НАТО призначений для пошуку й знищення підводних човнів.

Boeing P-8A Poseidon розроблявся американськими конструкторами й літакобудівниками на спецзамовлення ВМС США. Вони встановили на літак новітні модифікації найсучасніші й чутливі сенсори, які дозволяють спостерігати за поверхнею моря, виявляти підводні човни та людей під час пошуково-рятувальних операцій. У розпорядженні екіпажу чутливий радар, оптичні та інфрачервоні системи, акустичні сенсори. Також оснащено глибинними бомбами та протипідводними торпедами — для знищення підводних човнів. Boeing P-8A Poseidon надійшов на озброєння ВПС США в 2013 році, хоча вперше піднявся у небо в 2009-му. Майже чотири роки конструктори разом із спеціалістами фірми Boeing працювали над удосконаленням літака-розвідника.

Румунія запропонувала для дислокації Boeing P-8A Poseidon свою 57-му авіабазу ВПС, де створено всі умови для технічного обслуговування літаків і повноцінного відпочинку екіпажів.

Олександр ВОЛОДИМИРОВ.

ФОТОФАКТ

Високий представник ЄС з питань закордонних справ і політики безпеки, віце-президент Єврокомісії Жозеп Боррель разом із міським головою Києва Віталієм Кличком оглянули наслідки російської атаки на столицю України. «Побували біля будинку в Голосіївському районі, де пошкоджені кілька поверхів 18-поверхового житлового будинку. Тут загинули четверо мирних киян та майже 40 людей постраждали», — повідомив Віталій Кличко.

Фото з телеграм-каналу Віталія КЛИЧКА.

У Болгарії готуються зміни до закону, що дозволить переслідувати російських воєнних злочинців

Міністр юстиції Болгарії Атанас Славов в інтерв'ю виданню Mediapool повідомив, що експерти відомства готують текст поправок до Кримінального кодексу, які дадуть змогу переслідувати військово-політичне керівництво країни-агресора за злочинні накази й загарбницьку війну проти України.

«Ці поправки дозволять Болгарії розпочати кримінальне переслідування осіб, які віддавали злочинні накази і скоювали воєнні злочини та злочини проти миру і людяності в Україні. Це буде актом підтримки міжнародних зусиль з розслідування російської агресії в Україні», — підкреслив він.

Атанас Славов нагадав, що зараз у Болгарії перебуває майже 100 тисяч українських біженців, які з початку бойових дій РФ вимушені були покинути свої домівки, зокрема в Херсонській і Запорізькій областях. Вони бачили звірства загарбників і зможуть дати свої свідчення.

За його словами, болгарська етнічна меншина в Україні налічує понад 200 тисяч осіб, багато хто з них також потерпає від російської агресії і в майбутньому може сприяти розслідуванню воєнних злочинів Росії.

Завдяки поправкам до Кримінального кодексу Болгарія може приєднатися до європейських

країн, які збирають докази щодо скоєння росіянами воєнних злочинів в Україні. Вони стануть важливим фактором для створення майбутнього міжнародного трибуналу для їх розслідування.

Міністр зазначив, що багато європейських країн уже розпочали свої розслідування і опитують сотні тисяч біженців. Як приклад навів балтійські країни, де давно почали збирати факти злочинів росіян за наказом диктатора і його поплічників.

Він повідомив, що на кожному засіданні Ради правосуддя Європейського Союзу заслуховується звіт про те, що кожна країна зробила для підтримки розслідувань злочинів, скоєних в Україні. «Тому вкрай важливо, щоб держава сама могла порушувати справи про воєнні злочини в Україні, здійснюючи універсальну юрисдикцію. Коли буде створено міжнародний трибунал, кожна країна надасть зібрану нею інформацію. Для мене це важлива політична мета, пов'язана з міжнародним правосуддям. Болгарія вже приєдналася до пункту 7 мирної формули Президента України Володимира Зеленського, який передбачає відновлення справедливості та судового переслідування злочинів, скоєних в Україні», — наголосив Атанас Славов.

Олександр БЛИК.

«Ахіллесова п'ята» режиму

18 січня український безпілотник уперше долетів до пентербурга і вибухнув на території нафтового терміналу. Того самого дня дрон атакував підприємство «Новотека» в порту усть-луга. 25 січня під удар потрапив нафтопереробний завод в туapse, а наприкінці минулого року база «роснефті» в сочі. З лютого після удару безпілотника зупинився виробничий цикл НПЗ у волгограді.

Прокремлівські ЗМІ б'ють на сполох: українці виводять з ладу підприємства нафтопереробки, дісталися аж до ярославської та нижегородської областей.

За повідомленням міненерго рф, унаслідок ударів БПЛА по російських НПЗ у січні експорт бензину та дизеля скоротився відповідно на 37 та 23 відсотки.

Експерти в коментарях опозиційному виданню «Важные истории» заявили, що нова стратегія ведення асиметричної війни в умовах глухого кута на фронті може суттєво вплинути на путінський фашистський режим.

Найуразливіше місце НПЗ — газофракційна установка, її виведення з ладу може стати критичним. Після 2008 року більшість нафтопереробних заводів перешли на західне устаткування. Замінити його після запровадження санкцій практично неможливо, а китайські технології несумісні із західними.

Після простоїв на заводах в усть-лузі та туapse переробка нафти в росії впала до мінімуму. В грудні ці підприємства переробляли 5% російської нафти. Офіційна версія влади — ремонтні роботи і зменшення видобутку нафти.

«Такі удари відіграють важливу роль як в обороні, так і в наступі. Під час Другої світової війни США та Велика Британія кілька років шукали спосіб завдати фашистській Німеччині якомога більшої шкоди за допомогою бомбардувань. Удари по житлових будинках та заводах істотного результату не принесли, але ближче до 1945 року американці «намацали ахіллесову п'яту Німеччини»: установки з виробництва синтетичного валива. Це були величезні установки, які неможливо сховати, а їх ремонт вимагав багато часу. До кінця війни союзникам вдалося майже позбавити вермахт пального», — коментує нову стратегію ЗСУ військовий експерт Кирило Михайлов.

Якщо удари по НПЗ будуть продовжуватися, то, на думку експертів, це може призвести до зменшення обсягів експорту, створення дефіциту палива в країні й навіть на фронті. «По-справжньому серйозних збитків росії можуть завдати саме удари по критичній інфраструктурі, а не нескінченна м'ясорубка на лінії фронту», — вважає британський історик та письменник Оуен Меттьюс. — Можливо, саме це зробить війну надто дорогою та болісною для путіна».

Після удару по усть-лузі під загрозою опинилися 18 російських нафтопереробних заводів.

Ізраїльський військовий експерт Давид Шарп зазначає, що захист НПЗ — це значне відволікання ресурсів, багато систем ППО доведеться задіяти для прикриття кордонів чи прикриття об'єктів, а це дуже дороге задоволення. Доведеться вибирати: забирати системи ППО з фронту чи наרוшувати їх виробництво.

Політолог і емігрант Володимир Пастухов зауважив, що така війна несе в собі потужний заряд негативної суспільної енергії, і «вона вичерпає себе в той момент, коли вичерпується енергія її революційного заряду».

Богдан КУШНІР.

На Житомирщині лісівники придбали дрон для колеги-захисника. Працівники філії «Ємільчинське лісове господарство» ДП «Ліси України» придбали для ЗСУ безпілотник вартістю понад 100 тисяч гривень і передали взводу розвідки 30-ї окремої механізованої бригади імені князя Костянтина Острозького, що нині виконує бойові завдання на Донеччині, повідомляє наш власкор Оксана Лук'яненко

Енциклопедія одного села

НОТАТКИ НЕБАЙДУЖОГО

Я, уродженець сходу України, пропрацював на Волині два десятиліття (1956–1976). Тоді знався з різними людьми, чув від них безліч історій, від яких часом сміявся, а часом і брала зажура. І все ж такої густої концентрації живого життя, як у цьому 940-сторінковому томі під назвою «Сереховичі: з історичної пам'яті», досі не зустрічав. Усе в цій великій книжці є чистою робітничо-селянською правдою. Автором і упорядником збірника, над створенням матеріалів до котрого потрудилися ще й понад сотня дописувачів, став політик, журналіст і письменник Андрій Бондарчук.

Заспів

За двадцять п'ять кілометрів на північ від Ковеля, серед лісів, лук, боліт та озер, розбудувалося велике, знане зі стародавніх часів українське село Сереховичі. Коли воно належало до Ковельського повіту Росії, далі — Польщі, а за «других совєтів» опинилося в Старовижівському районі, щоб на тридцятomu році української незалежності знову перейти до тепер уже укрупненого Ковельського району.

Більшість дописувачів до цього колективного твору, як і його упорядник та автор, народилися у цьому селі або сусідніх населених пунктах, тож чудово знають предмет свого спільного дослідження. Мені ж, авторові цих нотаток, пощастило зблизька знати як Андрія Бондарчука, так і деяких інших авторів цього тому, скажімо, Василя Залевського та Володимира Гику, а також Юхима Ярошука — середульшого з трьох головних героїв цієї книжки.

Дещо про минуле

Сереховичі та інші села навколо — Синове, Солов'ї, Ниці, Грабове, Комарове та Нова Воля — розташовані у віддавна обжитій людськими місцевостях. У XVI–XIX століттях ці місця належали князям Сангушкам, Заславським та іншим. Після поділу Польщі Сереховичі відійшли до Росії.

1876 року в селі відкрили однокласне училище з платним навчанням. Там було 65 учнів. 1908-го вже працювало трикласне училище, де навчалися самі хлопці.

Під час Першої світової війни в село прийшли австрійські війська, які склалися переважно з галичан. Ті називали себе українцями та стрільцями. Цікавилися в поліщуків, хто вони є? Селяни відказували: «Я — руський», «я — православний», «ми — хохли». Стрільці їх переконували: «Ви — українці! Запам'ятайте це».

Завершилася війна, прийшла на Волинь польська влада. З 1928 року школа в селі стала чотирікласною, а дещо пізніше — шестикласною. Хто бажав учитися далі, мусив вирушати до села Сухожі або й до самого Ковеля.

Перший депутат

По цих школах проходив курс наук і Іван Бондарчук, народжений у Сереховичах 1897 року. Після сільської школи навчався, можливо, в Ковельській гімназії, ще якийсь час — у Львові, потім повернувся до села. Власної родини не мав, житла не збудував, тому рідний брат Ісаак, одержавши хату в спадок від батьків, виділив Іванові окрему кімнату.

Почав Іван Пилипович учителювати. Мав щире вдячу, дуже любив Україну і Полісся. Зібрав велику бібліотеку, придбав патефон та радіоприймач, що на ту пору по селах вважалося дивовижною. Навколо цього чоловіка юрмилася молодь, а люди старші приходили до нього на пораду. Під його керівництвом діяв осередок «Просвіти». Знаючи в деталях про життя в срср, недолюблював місцевих членів кпзу, котрі захоплювалися більшовицькими агітками.

Про Івана Бондарчука котилася слава як про освічену, мудру людину. Незабаром його обрали заступником старости Ковельського повіту. Ця посада не змінила його приятельських стосунків з простими людьми. Тому люди обрали його депутатом до польського сейму.

Маючи від природи м'яку вдячу, він, якщо йшлося про захист скривджених простолюдків, діяв рішуче. Від імені неосвічених селян писав скарги до державних установ, допомагаючи вирішувати судові справи на їхню користь.

Навесні 1939 року Іван Пилипович захворів. Заповів поховати його в національному вбранні: свиті, вишитій сорочці. Труну з тілом поставили в церкві, адже він захищав її, бо коли схилилися його до переходу в католицизм, твердо казав: «Православної віри предків не міняю». Все село і люди з навколишніх сіл прийшли попрощатися зі своїм захисником.

Так, це була людина, яку селяни з вдячністю пам'ятатимуть за його любов до простих українців і особливо до дітей — мав у селі кількадесят хрещеників.

Окупанти міняються — зло зостається

Через кілька місяців на Волинь прийшли «совєти», яких пізніше назвали «першими», бо потім були ще й «другі». Скоро з'ясувалося, що вони зовсім не такі хороші, як їх малювали капезеушники. Тож коли на срср посунула німецька армія, поліщукі зустрічали її скоріше привітно, ніж неприязно, бо їх настрахали жорстокі форми советизації краю. Та незабаром нова влада стала вимагати від населення податків у вигляді продуктів і робочої сили для Німеччини. Окупанти почали наводити «німецький порядок». Когось змусили до співпраці, а декого розстріляли за невиконання поставок, зокрема голову Сереховичівської сільуправи Олександра Качана разом з родиною. А взагалі в селі німецькі окупанти позбавили життя 68 українців, 41 єврея, п'ятьох поляків.

О тій суворій порі на політичну арену вийшли ОУН та УПА.

Німці почали хапати українців і відвозити до Німеччини. Хлопці й дівчата мусили переховуватися по лісах та болотах.

А тут об'явилася ще й червоні партизани. Анатолій Александрук, уродженець Сереховичів, розповідає в книжці про селянина, до чиєї хати зайшли червоні партизани й наказали їх погодувати. Господар погодився. Проте в наданні харчач не було жирів.

— А у нас єсть машинка, она покажет, где лежат еті продукти, — каже партизан. Виймає коробочку, натискає на кнопку, і стрілочка заколивалася. — Відіш, покази-ваєт, што у тебя єсть сало і, возможно, масло. Зачем неправду говориш? Ти же знаєш, што за отказ помочь красним партизанам ждьот строгео наказаніе!

А жирів у селянина таки не було. І він знав, що та «машинка» — просто компас.

У книжці є розповідь Андрія Бондарчука про селянську родину з Грабового Георгія та Федори Онишуків та їхніх чотирьох дітей. Три сини і донька добровільно пішли до УПА і загинули в сутичках з чекістами. Самого ж Георгія, який теж пішов у повстанці, чекісти захопили в полон, він помер на каторзі. Федора втратила найрідніших. На долю не нарікала, бо знала: вони загинули за святу справу.

«Другі совєти»

1948 року в Сереховичах відновився колгосп. Влада позабирала в селян землю, худобу, реманент. Незабаром люди відчули брак харчів. Заробітки в колгоспі мізерні, але й з них вираховували відсоток за бездітність. Були й інші побори. Одна селянка, доведена здирствами фінагента до відчаю, заголила перед ним спідницю й сказала: «Готова сплатити одразу два податки — стрижі шерсть і роби дитину!».

Хлібороби не мали права навіть у своєму селі працювати не на колгоспних роботах. Правління колгоспу ухвалило: «Відкрити Бондарчук Параску з роботи (санітаркою в сільській лікарні), бо влаштувалася туди без дозволу правління».

Парасковія Денисюк, мати п'ятьох дітей, тяжко працювала в колгоспі на різних роботах. 1966 року її нагородили орденем «Знак пошани». Згадуючи про цю відзнаку, вона якось сказала: «Певне, що то дешевше, аніж добре платити за тяжку роботу».

Людина з великої літери

Серед командирів ленінсько-сталінського типу, які намагалися на чужих плечах в'їхати в комунізм, виростав уродженець Серехович Юхим Ярошук, який скоріше нагадував керівника західного типу. Він народився 1922 року в селянській родині, змалку пізнав смак сиритського хліба, бо батьки рано помирарили. Ще за Польщі селяни помітили, що хлопчина тягнеться до науки, зібрали кошти й послали його навчатись до Луцької гімназії. 1940 року він уже був учителем української мови в школі рідного села. Після війни — директором школи в Ковелі. Навчався в партшколі у Львові та заочно — у пединституті. Далі — стрімка кар'єра: секретар райкому партії, керівник облуправління освіти, заступник голови облвиконкому. А з 1956 року беззмінно — голова облвиконкому.

Талановитий організатор, знавець волинських проблем, на високій посаді не розгубив моральних якостей. Тим дуже відрізнявся від більшості тодішніх керівників.

Він мав причетність до проектування й будівництва багатьох об'єктів на Волині. Чи не 1959 року вирішили побудувати в Луцьку стадіон. І коли вже роботи завершувалися, з москви прийшла заборона споруджувати такі об'єкти. Ярошук розпорядився таки добудувати стадіон. За непослух вик-

лопотав собі догану від бюро обкому партії. Але на стадіоні вже розгорялися футбольні бої!

Мав Юхим Арсентійович стосунок і до будівництва санаторію «Лісова пісня». У мене, автора нотаток, була історія, пов'язана і з цим закладом, і з Юхимом Арсентійовичем в останні роки його життя. Чи не 1970 року я разом з дружиною відпочивав у «Лісовій пісні». Там ми познайомилися із симпатичною медичкою, працівницею відомої київської лікарні «Феофанія». Вона, дізнавшись, де я працюю, розповіла, що нещодавно в них лежав Юхим Арсентійович, його оперували, вона його доглядала. І тепер з волі Ярошука вона відпочиває саме тут.

Я з головою облвиконкому не був близько знайомий. Візуально один одного знали, вітаючись, кивали. Минув якийсь час, я знову після тривалої відсутності Юхима Арсентійовича в Луцьку бачу його. Але тепер він по-дружньому тисне руку, попри велику різницю між нами в статусі і в роках.

Відчуваючи, що наближається те найгірше, від чого не змогла врятувати навіть «Феофанія», Ярошук прилетів до рідного села, бесідував з людьми, обідав у своєї племінниці, й сказав їй: «Я не доживу, а ти — доживеш. Союз розпадеться». Так цей незвичайний чоловік зазирнув на двадцять років уперед.

Невдовзі я дізнався, що Ярошук помер, не доживши до п'ятдесяти літ. До мене заходять люди з незвичним проханням: разом з ними піти на квартиру Юхима Арсентійовича і переписати якісь невеликі коштовності. Я погодився. Зрештою, переписав ті, здебільшого екзотичні дрібнички, очевидно, з подарунків Ярошуківі як завзятому мисливцеві.

Потім я не раз запитував себе: чому для переписування цієї екзотики Юхим Арсентійович обрав саме мене? Мабуть, на ту важку для нього пору він почувався дуже самотнім і навіть усіма покинутим.

Родинне життя Юхима Арсентійовича щасливим не назвеш: люба дружина померла ще за кілька років перед тим. Тож зустріч з молодшою медичкою в «Феофанії», мабуть, повторювалась і під час наступних операцій. Очевидно, вона розповіла Ярошуківі про наші розмови в «Лісовій пісні», і йому було приємно почути про себе добрі слова, та ще й з рідної Волині. Шкода, що до цієї Людини з великої літери доля поставилася так нещадно.

Прискорювач незалежності

Цей хлопчина з хутора під Сереховичами змалку зрозумів, що таке несправедли-

вість керівних осіб, тож виробив у своїй душі нетерпимість до них. Вирвався з хутора, пізнав казахстанську ціліну, відслужив у війську, працював кріпильником у шахті... 1961 року вступив до Львівського університету на факультет журналістики. Навчався заочно й працював у райгазетах. Далі — завідувач відділу в «Радянській Волині», пізніше — власкор «Правди України». Цій посаді віддав п'ятнадцять літ життя.

Отут і послужила йому доброму службі його нетерпимість до лукавства тих, що заповзялися командувати людьми.

На початках горбачовської перебудови вирішив ближче познайомитися зі стилем діяльності великої «риби» — першого секретаря Горхівського райкому партії Т. Семенцова. Став збирати компромат про «подвіги» цього діяча, який тоді вже висвятився в секретаря обкому партії. Зустрічався з людьми, які зблизька знали Семенцова. Вони розповідали про його грубість, диктаторський стиль керівництва, приписки. Але відкрито виступати боялись. Крім М. Чечеля, директора радгоспу-технікуму, і Ф. Гончарова, голови колгоспу ім. Калініна. Це коштувало Гончарову та його родині життя: «Запорожець», в якому родина їхала, вибухнув і згорів. Винуватця аварії не знайшли.

Зрештою критичний матеріал про Семенцова опублікували. На Волині піднялося шумовиння. Захитатися довелося не зухові на високій посаді, а журналістові. На основі здобутих фактів та документів Андрій Іванович довів, що й надання звання Героя Семенцову відбулося за сфальсифікованими показниками. Це врятувало бойового газетяра від розправи. Але Семенцов відбився малими прикрасами, що змусило А. Бондарчука виступити вдруге разом зі ще одним журналістом — цього разу в газеті цк кпрс «Сельская жизнь».

Перевіряти фактаж до Луцька приїхали представницькі партійні комісії з москви, Києва, до них долучалися і обкомівці. Перевіряли до дрібниць два тижні — і цього разу журналіст знову переміг!

Андрій Іванович і далі писав критичні матеріали, і таки дописався. Колектив редакції газети ухвалив проект постанови, що починався так: «За необ'єктивність, організацію шельмування партійно-господарських кадрів... розглянути питання про перебування на роботі власкора газети А. Бондарчука».

Але вже був 1989 рік, наростала хвиля національно-патріотичного руху. І колектив Горхівського радгоспу-технікуму висунув журналіста кандидатом у народні депутати. Попри добре організовану брехлокритику високопоставлених суперників, народ обрав не їх, а саме Андрія Бондарчука. І в пору роботи у Верховній Раді, і після неї цей журналіст не посоромив ані своєї честі, ані честі пишущою братії. Перебуваючи на пенсії і маючи за плечима поважні роки, він залишається активним громадянином України, вкладає власні кошти в будівництво Сереховицького музею, в пам'ятники у рідному селі, видає твори забутих патріотів України й власні твори. За самовіддане служіння Україні і рідному краю А. Бондарчуку присвоєно звання почесного громадянина Волині, Луцька і Серехович.

Підсумуємо

Отже, село Сереховичі, заховане в поліській глибинці, прикметне хоча б тим, що три його уродженці були депутатами вищих законодавчих органів трьох держав: Іван Бондарчук — у сеймі Польщі, Юхим Ярошук — у Верховній Раді УРСР, Андрій Бондарчук — у парламенті незалежної України.

Із села вийшли у світ адвокати, лісівники, залізничники, хормейстер, геолог і навіть народний артист України Володимир Талашко. А ще багато полковників та підполковників, є й «лісовий» генерал Анатолій Карпук. А ще ковали — серед них Макар Балюк, столяри — брати Хома, Терентій та Петро Сагалі...

За незалежності перед людьми виникли два шляхи: один — до духовного, другий — до матеріального начала. За великі кошти можна купити все — і духовне, і матеріальне. Так нині є, але так довго не буде, вважає Андрій Бондарчук. Народ не дозволить знищувати моральні цінності. Тож у селі спорудили храм, вулиці перейменовували на Центральну, Вишневу, Соборності, Ярошука, Приозерну, поставили нові пам'ятники, проклали асфальтові вулиці від шосе до села, провели науково-краєзнавчі конференції, завершили газифікацію, утворили ОТГ, розпакували землю тощо. Прибрали пам'ятник лєніну, на його місці поставили скульптурну композицію «Сім'я» коштом А. Бондарчука. Село повертається до європейських цінностей та стандартів життя.

Проте вистачає й проблем.

...Ця книжка не лише велика за обсягом, вона вщерть заповнена поважним змістом та незалежними думками. Я читав її з неослабним інтересом. Тож поетеса Людмила Мілевич правильно зазначила: «Запам'ятай: убити книгу не здатний жоден інтернет». Ці рядки стосуються й книжки «Сереховичі: з історичної пам'яті».

Борис СИДОРЕНКО,
заслужений журналіст України.

Від редакції

Вітаємо з першим 90-літтям славного Бориса Сидоренка, нашого колегу, одного з фундаторів «Голосу України», і зичимо доброго здоров'я та мирного неба.

У КНУ проводять перевірку закупівель харчових продуктів для Військового інституту

У Київському національному університеті ім. Тараса Шевченка проводять внутрішню перевірку закупівель харчових продуктів для курсантів Військового інституту КНУ (ВІКНУ). Перші її результати керівництво закладу оприлюднило на брифінгу «Правда про закупівлі послуг із харчування курсантів».

За словами ректора КНУ Володимира Бугрова, університет забезпечує харчування осіб, які навчаються у ВІКНУ і проходять службу відповідно до норм воєнного часу. Всі військовослужбовці-викладачі та співробітники Військового інституту перебувають на казарменому стані в розташуваних університеті.

Послугу за харчування курсантів забезпечують 6 ідалень вишу. Вартість триразового харчування курсанта Військового інституту КНУ на день становить 151,2 грн.

Нещодавно інтернет-видання «Наші гроші» з посиланням на дані, оприлюднені в системі Prozorro, повідомило, що Національний авіаційний університет та КНУ ім. Шевченка 29 грудня 2023 року уклали з Міністерством оборони угоду на харчування курсантів за цінами, що значно перевищують ціни решти постачальників продуктів для Міноборони.

Закиди щодо істотно завищених цін, за якими

для них постачають продукти, зокрема морожену рибу хек (333 гривні за кілограм), в КНУ відкидають. Хек заморожений для харчування курсантів і співробітників ВІКНУ з минулого року взагалі не закуповували, а наявність такої ціни у каталозі закупівель КНУ — це технічна помилка, яка сталася при перенесенні інформації в таблиці, каже Володимир Бугров.

«Щоб узагалі зняти цю помилку, було укладено додаткову угоду, і ця позиція вилучена, — повідомив ректор КНУ. — Той, хто допустив (помилку), буде притягнутий до дисциплінарної відповідальності».

Поставку продуктів для курсантів ВІКНУ здійснює постачальник, який переміг у процедурі закупівлі на майданчику Prozorro, а до приготування страв залучені кухарі зі штату університету.

«Ми закуповуємо продукти, ми їх готуємо, — пояснює Володимир Бугров. — Штат наших центрів харчування, залуче-

них до обслуговування військовослужбовців, — це понад 100 осіб на різних локаціях. За актами прийняття виконаних робіт з боку замовника ми отримуємо компенсацію наших витрат із доданою вартістю. Це не просто продаж чи закупівля певних продуктів, це виготовлення. Чому не може бути нижча вартість? Ми не є постачальником, ми не маємо можливості отримувати знижки як для військових частин».

Ціни на харчі, які закуповує університет, та їх номенклатура мають відповідати Каталогу продуктів харчування, затвердженому наказом Міністерства оборони № 591, який містить 409 найменувань, та сформованим моніторинговою групою МО Граничним цінам до нього (додаток 3 технічної документації). Ці документи розміщено на майданчику Prozorro. «З каталогу наш відділ закупівлі обирає ті позиції, які узгоджуються із замовником. І граничні ціни виходять саме з цього каталогу», — каже Володимир Бугров.

«Водночас університет не є компанією, основною діяльністю якої є постачання продуктів, що дало б змогу змен-

шити ціну на великих обсягах», — нагадує ректор. Військові частини отримують від постачальників харчі за більш привабливими ціновими пропозиціями, а університет не має такої знижки. До того ж заклад закуповує продукцію малими обсягами, бо не має великих складських приміщень із відповідним вентиляційним і холодильним обладнанням.

Скажімо, воду в КНУ закуповують по 8 гривень за півторалітрову пляшку, що, за словами Володимира Бугрова, менше за її оптову ціну в Києві. Але водночас компанія-постачальник продає таку саму пляшку води для військових частин кількох областей України, де ведуться бойові дії, лише по 3 гривні 90 копійок, керуючись міркуваннями соціальної відповідальності. Крім того, як зауважила проректор КНУ Лариса Сахатюк, така вода в пляшках узагалі не використовується для харчування курсантів КНУ, адже вона видається лише в польових умовах.

«Не ми визначаємо, як і чим годувати військовослужбовців (є в каталозі Міноборони і сумнозвісний морожений хек,

але там його гранична ціна — 133 грн 36 коп., у новій угоді КНУ про закупівлі — 93 грн. — **Ред.**)». Є затверджені Міністерством оборони стандарти харчування за якістю, за калоріями тощо. І саме на цій підставі раз на місяць визначаються закупівлі комісією, до складу якої входять фахівці відділу запобігання корупції КНУ, відділу внутрішнього аудиту, представники замовника. Це не є рішенням однієї особи чи установи. Це ціла процедура. Всі ці договори оприлюднені й продемонстровані в Prozorro», — зауважив Володимир Бугров.

У 2023 році Міністерство оборони перевірля Рахункова палата, і зауважень до контрактів з університетом з її боку не було, каже ректор. «Навпаки, було вказано, що в нас ціни на деякі закупівлі нижчі, ніж по Міністерству оборони, — додає Володимир Бугров. — Крім того, відділом внутрішнього аудиту КНУ було перевірено наші центри харчування і не виявлено порушень при підготовці документів до закупівлі. Ми дотримуємося тієї процедури, яка передбачена законодавством».

Анна СМІЛЯНСЬКА.

БЛАГОДІЙНІСТЬ

Аукціон для мехбригади

На благодійному заході «Пікап на 110-ту», що відбувся у Києві, небайдужі українці зібрали 200 670 гривень для ЗСУ (на знімку). На ці кошти придбають автомобіль для бійців 110-ї механізованої бригади імені генерал-хорунжого Марка Безручка, у складі якої воюють багато киян. Нині підрозділ на одному із найгарячіших напрямків — на Авдіївському.

Організував захід Благодійний фонд Поліни Кравченко. «Коли хлопці до мене звернулися, я пообіцяла, що пікап у них буде. Коли тільки оголосили збір, долучилося багато людей. Допомогали, хто скільки міг. Сьогоднішній благодійний аукціон разом із концертним організували, щоб зібрати потрібну суму. Ми вже маємо пропозиції по автомобілях. Нам потрібно 220 тисяч гривень», — зазначає волонтерка.

На аукціон фонд виставив вишиванки, картини, військову атрибутику, яку передали воїни 68-ї, 110-ї та 112-ї бригад.

ЗАКІНЧЕННЯ НА 8-Й СТОР.

Фото з відкритих джерел.

Фото автора.

«Укрпошта» продовжує вбивати пресу

У Володимирці Вараського району нашої передплатниці принесли пачку газет за січень тільки в лютому. І то після скарги. Ось що вона пише:

— Наслідки невідомої так званої реформи «Укрпошти» навіть у нашому селічці Володимирці відчули, про що говорять з обуренням. Люди та свідомі поштовики не розуміють, чому уряд закриває на це очі. Адже знищена ціла поштова галузь, а заодно й друковані ЗМІ, за що винуватець повинен відповісти.

Факт. Передплатені мною примірники газети «Голос України» у Володимирці, де я мешкаю, за січень принесли купуючи лише 3 лютого (на знімку).

І це в центрі Володимирецької громади. А по селах ситуація ще гірша, бо там поштові пересувки бувають раз або двічі на тиждень. То яка своєчасна дос-

тавка газет, пенсій? Люди скаржаться, але їх не чують чи не хочуть чути. Це спричиняє соціальне напруження.

Поштарі теж уже не мовчать про те, що їхню галузь «реформа» Ігоря Смілянського знищила. Листоноші поскорочували, відділення у селах позачиняли, а пересувні не можуть упоратися з роботою. Ось і у Володимирці нема кому розносити пошту (і таке по Рівненщині та інших областях). Дехто, не бачачи перспективи працювати тут, сам розраховується, не хоче трудитися за копійки, та ще й на нервах.

Резонно запитують: невже уряд не бачить знищення цілої галузі, невже приспали його пильність випуском марок?

Людила БОСИК,
мешканка Володимирця
Вараського району Рівненщини.

Фото автора.

ОГОЛОШЕННЯ

Втрачений диплом спеціаліста С17 №069877 та додаток до нього виданий 30.06.2017р. Східноукраїнським національним університетом імені Володимира Даля за спеціальністю "Психологія" на ім'я **Кравченко Ірина Анатоліївна**, вважати недійсним.

Втрачений атестат про повну загальну середню освіту КВ № 42514067 (виданий 2012 року) та додаток до нього № 113455 (виданий 2012 року) Економіко-правовим ліцеєм на ім'я **Рижкова Станіслава Юрійовича**, вважати недійсними.

Втрачений диплом та додаток до диплома за освітнім рівнем спеціаліст за напрямом підготовки "Видавнича справа та редагування" заочної форми навчання серія КВ № 43195959 виданий КНУ ім. Тараса Шевченка від 31 травня 2012 року на ім'я **Слесаревої Анни Павлівни**, вважати недійсним.

РОЗШУК СПАДКОЄМЦЯ

Приватний нотаріус Чугуївського районного нотаріального округу Харківської області Гусейнова Еллада Геннадіївна розшукує спадкоємця за заповітом Кравченко Анжеліку Анатоліївну, на майно померлої 06.12.2022 року Колесник Ніни Леонтіївни, 01.05.1935 року народження.

Для прийняття спадщини звертайтеся за адресою: Харківська область, Чугуївський район, місто Чугуїв, бульвар Центральний (колишня назва бульвару "Комарова"), будинок 9, секція "А". Поспілкуватися з нотаріусом можна за номером телефону: +38067-573-74-26.

У провадженні Рівненського міського суду Рівненської області (33028, м. Рівне, вул. Шкільна, 1) перебуває кримінальне провадження № 22023180000000035 (номер провадження 1-кп/569/750/24, справа № 569/18920/23) про обвинувачення **Борщевського Сергія Васильовича** у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 111-1 КК України.

Суддя Рівненського міського суду Рівненської області **Рогозін Святослав Вікторович** викликає обвинуваченого **Борщевського Сергія Васильовича**, 19.02.1961 року народження, уродження м. Донецьк, який зареєстрований та фактично проживає за адресою: м. Донецьк, вул. Куйбишева, буд. 202, кв. 73, громадянина України, у судові засідання, які відбудуться **21 лютого 2024 року о 09 год. 00 хв., 28 лютого 2024 року о 09 год. 00 хв., 07 березня 2024 року о 15 год. 00 хв., 08 березня 2024 року о 10 год. 00 хв.** в приміщенні Рівненського міського суду Рівненської області (м. Рівне, вул. Шкільна, 1) у залі судового засідання № 1.

Приватний нотаріус Запорізького міського нотаріального округу Запорізької області **Кріль О.М.** викликає спадкоємців (за заповітом та за законом) померлої **30.01.2024 Дрозд Ніни Олександрівни**, 11.08.1937 року народження. Звертатись за адресою: м. Запоріжжя, вул. Перемоги, буд. 53, кв. 24, тел. 0964236618.

Приватний нотаріус Запорізького міського нотаріального округу Запорізької області **Кріль О.М.** викликає спадкоємців (за заповітом та за законом) померлої **06.09.2023 Чучко Валентини Миколаївни**, 06.05.1961 року народження. Звертатись за адресою: м. Запоріжжя, вул. Перемоги, буд. 53, кв. 24, тел. 0964236618.

Розшуковуються спадкоємці **Григоряна Вардана Сергеяевича**, 18 липня 1957 року народження, який помер 06 липня 2023 року. Звертатися до Богодухівської державної нотаріальної контори Харківської області за адресою: 62103, Харківська обл., м. Богодухів, вул. Чернієнка Дмитра, 6; тел. (05758)3-20-67.

Втрачений диплом та додаток до диплома за освітнім рівнем бакалавр за напрямом підготовки "Видавнича справа та редагування" денної форми навчання серія КВ № 41773395 виданий КНУ ім. Тараса Шевченка від 30 червня 2011 року на ім'я **Слесаревої Анни Павлівни**, вважати недійсним.

У провадженні Рівненського міського суду Рівненської області (33028, м. Рівне, вул. Шкільна, 1) перебуває кримінальне провадження № 22024180000000012 (номер провадження 1-кп/569/1252/24, справа № 569/2261/24) про обвинувачення **Дзюбанова Артема Вікторовича** у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч. 2 ст. 111, ч. 5 ст. 111-1 КК України.

Колегія суддів Рівненського міського суду Рівненської області під головуванням **Рогозіна Святослава Вікторовича**, викликає обвинуваченого **Дзюбанова Артема Вікторовича**, громадянина України, 14 січня 1988 року народження, уродження села **Можняківка, Новопсковського району Луганської області**, який зареєстрований за адресою: м. Луганськ, кв.-л. Заречний, 3Б, кв. 35, у судові засідання, які відбудуться **21 лютого 2024 року о 09 год. 00 хв., 22 лютого 2024 року о 10 год. 00 хв., 06 березня 2024 року о 09 год. 00 хв.** у приміщенні Рівненського міського суду Рівненської області (м. Рівне, вул. Шкільна, 1) у залі судового засідання № 1.

Сьогодні в Україні очікується сніг, мокрий сніг з дощем. Вдень подекуди туман. Температура повітря вночі від 3 морозу до 2 тепла, вдень у північних та східних областях від 1 морозу до 4 тепла, на решті території України 3—8 вище нуля. Вітер південно-західний, 5—10 м/с

■ **1826.** Народився Костянтин Трутовський — український живописець і графік. ■ **1918.** Підписано Берестейський мирний договір, згідно з яким Німецька імперія, Австро-Угорська імперія, Османська імперія і Болгарське царство визнали УНР самостійною державою. ■ **1918.** Закатований Яків Гандзюк — український військовий діяч часів Перших Визвольних змагань. ■ **1927.** Померла Олена Косач — українська письменниця, громадська діячка. ■ **1942.** У Києві гітлерівці заарештували Олену Телігу та інших представників української інтелігенції, переважно членів ОУН(М). ■ **2005.** Померла Раїса Кириченко — українська співачка.

СПОРТ

«Прометей»

на шляху до фіналу

Баскетбол. «Прометей» (Слобожанське) провів заключний поєдинок групової стадії Єврокубка сезону (BKT EuroCup).

Наша команда на «Арені Рига» у столиці Латвії здобула перемогу над іспанським клубом «Ховентут» (Бадалона) — 94:80 (27:27, 20:26, 11:18, 36:9).

Турнірне становище: «Париж» (Франція) — 16 перемог (у 17 матчах), «Хапоель» (Тель-Авів, Ізраїль) — 12 (17), «Лондон Лайонс» (Англія) — 12 (17), «Ховентут» (Іспанія) — 11 (18), «Прометей» (Україна) — 10 (18), «Бешикташ» (Туреччина) — 9 (17), «Венеція» (Італія) — 8 (18), «Вулвз» (Литва) — 7 (17), «Гамбург» (Німеччина) — 2 (18), «Цедевіта Олімпія» (Словенія) — 1 (17).

«Прометей» вийшов до 1/8 фіналу турніру, де розіграє чвертьфінальну путівку з однією з команд групи В.

Шість жінок

і п'ятеро чоловіків

Біатлон. Нове-Место (Чехія). Чемпіонат світу-2024.

Україну на ЧС представляють 11 спортсменів: Юлія Джима, Анастасія Меркушина, Ірина Петренко, Христина Дмитренко, Анна Кривонос, Любов Кип'яченко, Дмитро Підручний, Артем Прима, Антон Дудченко, Денис Насіок, Тарас Лесюк.

Змагання відкрила змішана естафета. Її виграла Франція (1+9) 1:09:24,4. «Срібло» — у Норвегії (0+8) +45,2, «бронза» — у Швеції (0+10) +1:01,7.

Україна (Артем Прима, Дмитро Підручний, Юлія Джима та Ірина Петренко) фінішувала сьомою (0+8) +2:48,8.

Учора на ЧС був вихідний. 9 лютого. 18:20. Спринт — жінки (7,5 км).

Створено телеканал УПЛ

Футбол. УПЛ оголосила про те, що запускає свій спортивний канал — «УПЛ-ТБ», а дистрибуцією (розповсюдженням) перейматиметься група каналів «1+1».

Новий канал можна дивитися в кабельному телебаченні та в базових підписках ОТТ-платформ. Перший матч заплановано на 23 лютого, коли другу частину сезону відкривають ЛНЗ та «Кривбас».

А з наступного сезону (2024/2025) планується запуск аналітичних програм і студій з передматчевими та післяматчевими коментарями, а також огляди поєдинків чемпіонату.

Раніше стало відомо, що 13 клубів передали права УПЛ для загального телепулу, а три колективи («Динамо», «Дніпро-1» та «Зоря») мають контракти з групою «1+1» і планують показувати свої домашні матчі там.

Поки що немає інформації, чи означає співпраця УПЛ і «1+1» згоду трьох клубів, котрі залишилися, увійти до телепулу.

Мудрик у січні

просився в оренду

Український вінгер лондонського «Челсі» Михайло Мудрик робив запит до свого клубу, аби піти в оренду в січні.

Таке прохання 23-річного футболіста було спричинене бажанням набрати ігрову форму. Однак керівництво «синіх» відповіло, що варіант з орендою нині не можливий.

Підготував Геннадій БРАНИЦЬКИЙ.

Українські воїни активними діями продовжують завдавати окупаційним військам втрат

ФРОНТ

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Також Андрій Ковальов повідомив, що вночі російські окупанти вкотре атакували Україну, застосувавши 17 БпЛА типу «Shahed-136/131». Силами та засобами протиповітряної оборони України 11 ударних БпЛА було знищено.

Авіаційних ударів російських окупантів за-

нали: Яблунівка Сумської області, Табаївка Харківської області, Білогорівка Луганської області, Олександропіль, Авдіївка, Новомихайлівка, Костянтинівка, Старомайорське Донецької області, Новодарівка Запорізької області, Горностаївка, Зміївка, Тягинка Херсонської області.

Під артилерійським вогнем російських загарбників опинилися

понад 130 населених пунктів Чернігівської, Сумської, Харківської, Луганської, Донецької, Запорізької, Дніпропетровської, Херсонської та Миколаївської областей.

Водночас українські воїни активними діями завдають окупаційним військам втрат у живій силі та техніці, виснажують ворога вздовж усієї лінії фронту.

Протягом доби авіація Сил оборони Украї-

ни завдала ударів по 6 районах зосередження особового складу, озброєння та військової техніки противника.

Підрозділи ракетних військ завдали ударів по трьох районах зосередження особового складу, озброєння та військової техніки та двох складах боєприпасів противника.

Орієнтовні втрати ворога минулої доби становили: 910 росій-

ських окупантів, 11 танків, 20 бойових броньованих машин, 24 артилерійські системи, засіб протиповітряної оборони, 1 вертоліт, 14 БпЛА оперативно-тактичного рівня, 31 крилата ракета, 27 автомобілів та 8 одиниць спеціальної техніки.

Вірте у Збройні Сили України! Ми переможемо! Слава Україні!

Підготувала Оксана СИНИЦЯ.

Вісім квартир подарував оборонцям країни забудовник з Вінниці

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

«В Олексія Вознюка четверо дітей, — каже волонтер, керівник ГО «Дорожний контроль Вінниця» Володимир Затайдух. — Четверта дитина народилася уже під час війни. Захищати країну пішов добровольцем. Йому не раз казали: «Ти свій обов'язок перед державою виконав, у тебе четверо малих дітей, звільняйся, їдь додому». І він поїхав. Тільки за кордон на навчання, щоб знову повернутися на фронт. Каже, не може залишити хлопців. Нині з побратимами виконує бойові завдання на Донеччині. Саме там вручили йому документи на квартиру».

Забудовник Володимир Хоменко подякував військовим за те, що дають можливість навіть під час війни будувати нове житло. Передав гуманітарну допомогу. А тоді повідомив, що головний подарунок отримає Олексій Вознюк. Його слова військові зустріли оплесками. На капоті автомобіля сапер розписався у документах на отримання двокімнатної квартири у новому багато-

поверховому будинку у приміському з Вінниці селі Агрономічне.

«Володимир Хоменко подарував військовим уже вісім квартир, — розповів «Голосу України» Володимир Затайдух. — Пригадую нашу розмову, коли він уперше поділився своїм задумом забезпечити житлом тих, хто воює з окупантами. Попросив допомогти знайти гідних, вони всі Герої, але є такі, котрим дуже потрібне житло».

Перша з восьми квартир дісталася дружині і трьом синам відважного Івана Ребара. Його кандидатуру порекомендувала керівниця однієї з волонтерських організацій Тетяна Власюк. Іван Ребар значиться у списках зниклих безвісти. Пройшов ДАП, Іловайськ, дістав важке поранення, йому встановили групу інвалідності. Попри це, 24 лютого 2022-го знову взяв до рук зброю.

«Підприємець Хоменко передав військовим три потужні позашляховики, один з яких «Хаммер», — продовжує Володимир Затайдух. — Загалом від-

Документи на квартиру саперу Олексію Вознюку вручають волонтер Володимир Затайдух і забудовник з Вінниці Володимир Хоменко.

правив значно більше автомобілів. Вразила ще одна його ініціатива: надав квартиру фірмі, яка шиє одяг, на умовах, що на ці кошти

пошиють однострої». У планах підприємця — збудувати великий будинок для тих, хто повертається з фронту. Якщо знайде підтрим-

ку, втілить задумане в життя.

Віктор СКРИПНИК, Вінниця.

Фото надано волонтером Володимиром Затайдухом.

Аукціон для мехбригади

ПОЧАТОК НА 7-Й СТОР.

Серед лотів — тубус снаряда до британської гаубиці M777, розмальований відомою художницею Надією Сприжковою, і транспортно-вартівний контейнер від переносного протитанкового ракетного комплексу «Джавелін» виробництва США.

Поліна Кравченко каже, що військові побачили в Інтернеті анонс заходу і надіслали ці речі, що вже стали артоб'єктами. Допомогли збирати гроші на пікап також художниця Людмила Кобичева, картини якої є в колекціях багатьох країн, та відомий фотограф Тарас Жаровський. На

виставці, яка триває в Київському культурному кластері «Краків», він презентує 19 своїх робіт із серії «Від серця до України та Світу».

«Радий, що відкриття моєї виставки збіглося з таким надважливим заходом. Я залюбки долучився і виставив одну зі своїх робіт «Життю бути» на благодійний аук-

ціон. Вона переповнена символізмом — лелека, що летить над соняшниковим полем, яке розквітло і буяє, це той самий лелека, котрий літав того самого дня, коли було визволено Київську область. Читаючи фотонаратив, який пише сама природа, що несе на собі відображення нашої культурної

спадщини та історії, ми вирушаємо у пошук самих себе», — зазначає фотохудожник.

У межах заходу відбувся і концерт вихованців мистецького студій Дніпровського району Києва — дитячої музичної школи № 13 ім. М. Глінки, СШ № 243 та СЗШ № 184.

Світлана ЛЕЛІТКА.

Відповідальні за підготовку номера: Тетяна ПАСОВА, Алла ДОДАТКО.

► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
► Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
► Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
► Рукописів не повертаємо.
► При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідоцтво про реєстрацію періодичного
друкованого видання — КВ № 1
від 26.05.1994 р.

Газета виходить
5 разів на тиждень
(крім неділі й понеділка).
Передплатний індекс
на 2024 рік
40224

145,00 грн. — на місяць;
435,00 грн. — на квартал;
870,00 грн. — на пів року;
1740,00 — на рік.

Друк:
ТОВ «Мега-Поліграф»,
04073 м. Київ,
вул. Марка Вовчка, 12/14,
тел. (044) 581-68-15
www.mega-poligraf.kiev.ua

Зам. 91855
Видавець —
Державне підприємство
«Редакція газети «Голос України».
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить
з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47,
вул. Петра Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 503-68-73;
відділ реклами — 503-61-92;

E-mail: mail@golos.com.ua —
загальний

reklama1@golos.com.ua —
відділ реклами

let@golos.com.ua — відділ листів

foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

Сайт — www.golos.com.ua

